

Izhaja vsak dan

Vest ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pisemske številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) manjših tabakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Novejuni, Novemestu itd.

Oglase iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Mella pičolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Ose oglanom 16 stotink na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsako leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojene pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Brzjavka generala Stesla o bojih pri Port Arturju.

PETROGRAD 9. (Uradno.) Glasom brzjavke generala Stesla so bili japonski napadi od dne 27. julija z ogromnimi zmagami Japoncev povsod odbiti. Dne 30. julija so Japonci naskočili pozicije na Voljem hribu. Pred ogromno premočjo sovražnika so se Rusi umaknili v sosedne pozicije. Ruske zgube se niso še določile. Japonske zgube so znatne.

Nezadovoljnost na Japonskem

BEROLIN 9. Brzjavke od ruske strani zatrjujejo, da raste na Japonskem nezadovoljnost. Ti so v minulem mesecu spravili neki vojaški vlak na železniški progi Hirošima-Simonoseki s tira. Vlak se je prevrnil v neko reko.

Boji pred Port Arturjem. Ogromne zgube Japoncev.

ČIFU 9. (Reuterjev biro.) Iz Port Arturja dospeli ruski in kitajski begunci privedejo: Na Voljem hribu je baje sedaj 60 japonskih topov. 4000 Rusov je branilo Volji hrib ter valilo na naskokajoče Japonce skale, ki so jim povzročile grozne zgube. Vele eksplozije min je bilo razvrženo kamene dve verst daleč pri čemur sta bila dva japonska eskadrona konjca popolnoma uničena. Japonske zgube so zelo velike. Zemljišča pod Voljem hribom je pokrito z mrlji.

PETROGRAD 9. Ruska brz. agentura poroča iz Mukdena. Boji od 26. do 28. julija so se vršili najmanj 10 verst (10 kilometrov) daleč od portarturske trdnjave.

Poslanica carja Nikolaja portarturski posadki.

LONDON 9. Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Čifu, je bila v nekem iz Port Arturja došlem časniku priobčena poslanica carja Nikolaja, v kateri se čita: Upam, da bo moj narod, vreden najsvetjših poročil ruskega roda, branil Port Artur hrabro, odločno in zvesto. Pričakujem, da bodo častniki opominjali vojske, naj na tem malem delu Rusije, drže v časti rusko zastavo. Upam od mojega naroda, da bo vojske podpiral.

Ta poslanica je bila prečitana vojakom, ki so jo sprejeli z živahnimi vskliki. — Tako je bila tudi z odobranjem vsprejeta brzjavka generala Kuropatkins, ki pozivlja posadko naj vstaja, ker ji pred koncem avgusta ne more še priti na pomoč.

Japonski proglas v Niučvangu.

LONDON 9. »Standard« poroča iz Sangaja, da so izdali Japonci v Niučvangu proglas, v katerem pravijo, da se bojujejo

za rešitev ljudstva iz ruskega tiranstva ter da oslobode Mandžurijo zopet za domačo dinastijo. Proglas zaključuje s pozivom, naj se prebivalstvo pokori japonskim zakonom.

Stvar glede aretovanja francoskega konzularnega agenta v Niučvangu poravnana.

PARIZ 9. Po nekem poročilu, ki je došlo ministerstvu za zunanje stvari, je slučaj, glede aretovanja francoskega konzularnega agenta v Niučvangu, o katerem je poročal »Matin«, zelo pretrgan. Vsa stvar je neznatna, ter je bila takoj poravnana in ne bo imela posledic.

Liaojang ni v nevarnosti.

LIOJANG 9. Položaj v Liaoangu ni v nikaki neposredni nevarnosti.

Kakor poročajo Kitajci, kaznujejo Japonci strogo vse one Kitajce, pri katerih najdejo ruški denar, ker jih drže za vohune.

Turčija dovolila prehod skozi Bospor in Dardanele.

BEROLIN 9. »Wolffov biro« poroča iz Carigrada vest, da je Turčija dovolila prehod ladijam ruskega dobrovoljnega brodovja skozi Bospor in Dardanele, potem ko sta Lamsdorff v Petrogradu in poslanik Sinovjev v Carigradu zagotovila, da bo plulo brodovje pod trgovsko zastavo.

Pripravlja se odločilna bitka?

MUKDEN 9. Širi se govorica, da se ruske čete na južni fronti umikajo od Haičena proti višinam pri Aučančanu, kjer pride baje do odločilne bitke.

Ogrska državna zbornica.

BUDIMPEŠTA 9. Zakonski načrti, katere je večeraj zbornica sklenila, so bili danes v tretjem čitanju sprejeti. Na to je zbornica pričela razpravljati več predlogov imunitetnega odseka, ki so bili vsprejeti.

Prihodnja seja jutri.

Brzjavne vesti.

Razpuščena občinska zastopa.

LVOV 9. Namestnik je razpuščil občinska zastopa v Boryslavu in Tustanovicah.

Dva generala vpokojena.

DUNAJ 9. Vojaški naredbeni list je priobčil, da sta vpokojena: FML Viktor Klubučar ter da mu je bil istočasno podeljen viteški kržec Leopoldovega reda in GM Alfoz Dragoni pl. Rabenhorst, kateremu je podeljen značaj Feldmaršal lajtanta.

Sestanek vladarjev v Marijinih varih.

DUNAJ 9. Iz Londona poročajo, da bodo kralja Edvarda spremljali v Marijine varih le trije gospodje iz njegove najozje okolice.

Za časa odsotnosti avstroogrškega poslanika grofa Mensdorff-Pouillyja, ki je od-

potoval na Dunaj, da se od tam poda ob prihodu kralja Edvarda v Marijine varje, vodi posele poslanštva princ Schöenburg.

Kavarna pogorela. 30 oseb zgorelo.

CARIGRAD 9. Po noči je v Galaen pogorela kavarna (Café chantant). Dosedaj so našli 8 sezgaanih trupel. Sodi se, da je zgorelo nad 20 oseb.

Iz Makedonije.

SOFIJA 9. (Bolgarska brz. agentura.) Makedonski begunci so se skoraj vsi vrnili v svojo domovino. 5400 beguncem iz drinopoljskega vilajeta, ki so tukaj vzeli v zakup polja, čakajo na žetev ter se potem tudi vraejo v domovino. Ker je pa že potekel dovoljeni rok za povratek, je bolgarska vlada zaprosila turško vlado, naj ta rok podaljša.

Sultanov dar za italijanskega kralja.

RIM 9. »Agenzia Stefani« poroča iz Carigrada: Dar, ki ga je sultan odposlal italijanskemu kralju po posebnem odposlanstvu, obstoji iz stare zbirke orožja, ki jo je sultan podedoval od svojih prednikov.

Italijanska kraljica Helena.

DUNAJ 9. Glasom poročila iz Rima, pričakujejo tam poroda kraljice Helene koncem avgusta oziroma početkom septembra. Kraljica biva preko poletja na gradu Stupinigi.

Grozna nesreča na železnici. Nad 100 oseb utonilo.

LONDON 9. O nesreči na Missouri-Pacifič železnici so semkaj sporočili: Ker je voda valed utrganja oblaka spodkopala stebre železniškega mosta preko reke Droseek, so lokomotive, vagon za kadilce, obedovalni vagon in expresni vagon padli v reko. Silno valovje je odneslo vagon. Od 125 oseb se jih je rešilo 23. Petdeset trupel so našli pol drugi kilometer daleč od mesta nesreče.

Obletnica papeževega kronanja.

RIM 9. Povodom obletnice papeževega kronanja se je podal papež v cerkev sv. Petra, kjer je bila pontifikalna maša, kateri so prisostvovali kardinali, plemstvo in mnogo povabljenih gostov. Ob 11. uri 35 minut se je vrnil papež zopet v svoje privatno stanovanje.

Potres

WELLINGTON (Nova Zelandija) 9. Na Novi Zelandiji je bil danes predpoludne silen potres, ki je močno poškodoval več javnih poslopij. Tudi mnogim privatnim tverkam in družinam je povzročil potres veliko škodo.

Štrajk.

DUNAJ 9. Večraj pričeti štrajk delavcev v skladiščih je danes nadaljeval. Dosedaj se ni pripetilo nič izrednega. Na posvetovanju, ki se je vršilo na planem, je bilo pričakovano, da je donavska parobrodna družba pripravna dati neke koncesije, katerih pa štrajkovci niso sprejeli.

spod, važno mesto, ker Vi ste sami za sto Čunčuzov.

»Ali pojdemo sedaj v Čito, da še do noči pridemo?«

»Idite naprej«, je dejal na to moje vprašanje Petekovski, »mi pridemo za vami, sporočite naš prihod.«

Potem smo se ločili. Mi štirje smo šli nazaj v Čito, kamor smo prišli, ravno ko se je delala noč.

XII.

»Ali ste vendar prišli?« Mislili smo že, da so vas Čunčuzi pobili, ker vas tako dolgo ni bilo od nobene strani.

S tem nas je pozdravila Aksinija, ter hitela pripraviti večerjo. Tudi Dimitrij se je zasukal in kmalu je bil bokal na mizi. Surov je šel še k Atamanu, da pove o izidu našega poezda, ter naznanil prihod čete Petekovskega. Med tem smo mi pripovedovali o Petekovskem in njegovem zadnjem boju s Čunčuzi.

Požar.

BELJAK 9. Trg Šmohor v Ziljski dolini je začel sinoči ob 5. uri gorati. Cerkev in poštno poslopje sta že zgorela. Govori se, da so zažgali berači.

Iz Hrvatske.

V Zagrebu, 8. avg. 1904.

Volitve so zopet začele. In one stara agitacija nadaljuje se v istem duhu po Pejačeviću »dobri in pošteni« upravi, kakor jo je znal izvajati glasoviti Khuen. Najzanimivejša je sedaj volilna borba v Iloku, Srijem. Tam je bil poprej izvoljen narodnim zastopnikom umirov. podžupan Tošo Georgjevič, ki je sedaj postal velikim županom belovarsko-krževačke županije mesto odstopivšega velikega župana Kukuljevića. S tem se je izpraznil mandat za Ilok, kjer vlada kandidira zemunskega advokata dra. Gigo Avakumovića. Avakumović je bil poprej radikalen Srb, a 1899. se je prelevil v madjarona. Radi tega pa je postal obsovržen od vseh: od Srbov in Hrvatov. Protivni mu kandidat je dr. Žarko Miladinović, radikalen Srb, advokat v Rumi. Za njega bi Hrvati glasovali, ali zna se, da je on v zvezi s kolovodji pruskega pangermanskega gibanja, ki ima svojo centralo v Rumi. A žena Miladinovića je glavna sotrudnica v Rumi izhajajočega pangermanskega lista »Deutsches Volksblatt für Sirmien«. Radi tega so bili Hrvatje prisiljeni, da postavijo v imenu hrvatske stranke prava svojega kandidata v osebi župnika Iv. Nep. Lakajnerja iz Erdevika. Da-si je ta okraj vsikdar pripadal vladini stranki in je bil vladni kandidat ravadno enoglasno izvoljen, vendar je skoro gotovo, da to pot pride do ožje volitve, na kateri se Hrvatje in Srbi gotovo zložijo za dotičnega opozicijskega kandidata. Tako bi se moglo dogoditi, da bo v tem madjaronskem gnezdu prvokrat izvoljen opozicijskelec.

Naši srčni mladeniči, ki se niso hoteli pokoriti madjarskemu nasilju v kadetski šoli v Pečuhu, izstopili so iz te šole ter izdali poziv na svoje kolege, v katerem jih pozivljajo, naj se vsi vpišejo v infanterijsko kadetsko šolo v Karlovcu, kjer se vsprejemni izpiti polagajo na hrvatskem jeziku in se tudi predavajo nekateri predmeti na tem jeziku.

Zadivljajo nas naši prekomorski hrvatski bratje v Ameriki, ker je v njih hrvatska zvest tako probujena, da ni najmanj ne zaostajajo za rojaki v domovini, ko gra za življensko vprašanje njihovo, kakor n. pr. vprašanje finančije samostalnosti. Oni v Ameriki sklicujejo skupščine za finančialno samostalnost Hrvatske ter pošiljajo resolucije na hrvatski sabor v Zagrebu. Vsa čast našim bratom v Ameriki, ki z vsem svojim čutstvom ostajajo v tesnih zvezah z domovino!

»Uboji ljudje, koliko so prestali«, pomilovala jih je Aksinija.

»Nikakor ne ubogi, gospica,« prišel sem oporekati jaz, oni so si priborili že svoje lavorike, med tem ko nas še čaka hud boj zanje.

»Če si jih še priborimo, to je vprašanje«, posegel je vmes Saratin.

»Saratin, pojdeš ti tudi na boj?«, ga je vprašala Aksinija s strahom.

»Seveda pojdem, ljubica moja, kaj si mislila, da ostanem doma, ko se drugi bore za domovino. Najli jaz denem roke v žep in čakam, da drugi zvrše delo, ki odpada na mene. Na boj pojdeja Vanja, Sumpau, na boj pojde Surov, in jaz da ne bi šel?! Ej, kaj misliš srček moj!«

Saratin se je razvnel in besede so mu kar kipele iz ust. Aksinija se je pričela opravičevati, češ, da ga ni mislila žaliti, da je vprašala le... no in kakor se je že izgovarjala.

(Pride še.)

PODLISTEK.

50

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

XI.

»Odkazal sem vsakemu svoje mesto. Ker je gozdič majhen, razpostavil sem svoje ljudi tako, da smo bili zavarovani od vseh strani.

»Navstala je ona tišina pred viharjem. Vsak je nervozno držal v roki puško ter nestrpno pričakoval, se-li že prične krvavi ples ali ne?«

»Konečno smo zaslišali vendar nekaj: Čunčuzi so bili tukaj. Vsakdo je krepkejšje prijel puško, stisnil samopal v roki, in že je zaoril divji krik. Kakor s krikom proklecev so napadali Čunčuzi; a temu divjemu tuljenju je odgovarjal bojni klic mojih tovarišev.

»Začel se je boj. Puščice so frčale in se tresče zadirale v drevesna debela; odgovar-

jali so jim streli brdank in samopalov in ko ni bilo več krogelj v njih, čuti je bilo samo, kako veliki lovski uči režajo vzduh in seka jo glasno udarjajoči v trupla. Smrtne rane so bile to; a tupatam se je slišal obupni klic umirajočega, a tudi krik zmage.

»Zmage! Že so bežali Čunčuzi; z divjimi klici strahu so drli tja po ravnini. Alo! na konje. Za njimi! Že smo jim bili za petami in naši ostrti noži so si poiskali še marsiktero žrtev. Solnce je vželo in obilo je s svojimi žarki krvavo polje.«

»To je bila naša zmaga in upam, da bo na odločilni bitki ravno tako.«

»Jaz mislim, da zmagamo. Stremo jih in poteptaj jih kopita naših konj. Gospod Petekovski, dobro ste se držali pri Sohondo. Koliko ste imeli izgub?«

»Prej nas je bilo šestinštirideset in po bitki nas je bilo še štirideset. Seveda smo dobili precej ran, a zadali smo jih še več. Ostane jim v spominu Sohondo in Petekovski, tem psom prokletim!«

»Ha, ha, v bitki morate dobiti, Vi go-

Mislili smo, da sedaj tudi pri nas nastopi saison morte za parlamentarno življenje. Nu, v zbornici peštanski je še vedno življenje v najlepšem cvetju. Le naši hrvatski študenti so se razkropili po letoviščih in kopeljih, mesto da bi bili šli v Budimpešto braniti hrvatska prava pred napadi svojih madjarskih — kolegov. Tudi g. Pliverić je bil dal svetu na znanje, da boče po dolgem prestanku zopet enkrat odpreti usta in blagorazglasnim hrvatskim jezikom prišepniti Madjarom, da nas je še! Nu, mej tem je tudi on menda — odšel v kopelj. Obžalovati moramo to še posebno, ker je profesor Pliverić znan izboren poznavatelj hrvatskega državnega prava in negotbe, zbog česar imajo Madjari pred njim velik respekt. In mi smo uverjeni, da bi se Pliverić tudi odzval svoji dolžnosti, ali bržkone je prišel nalog od zgoraj, naj naši študenti molče, da ne skale — za božjo voljo — bratske . . . »sloga« med Madjari in Hrvati. A tradicionalno je, da se naši študenti slepo pokoravajo vsakemu nalogu od zgoraj.

Narodna vojska naša — Sokoli naši — se množi od dne do dne. Ravno sedaj se dela na to, kako bi se priredil na Sušaku sestanek starost vseh hrvatskih sokolskih društev, da se tako ustvari temelj hrvatski vsesokolski zvezi. To je hvalavredno. Tudi v tem pogledu nam morajo biti Čehi kakor uzor. Oni so pogodili prvi, kolika narodna sila je v dobro zasnovani sokolski organizaciji. Zato negujejo oni s toliko ljubeznijo svoje sokolstvo.

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst 9. avgusta 1904.

Kakor je bilo pričakovati, tako se godi: japonofilski listi opisujejo proračuneno in divno izvajano umikanje južnih ruskih detesiranih čet proti severu kakor vrsto samih ruskih porazov. Kako neopravičeno je to opisovanje, to morejo posneti čitatelji iz vsakdanjih brzojavk. Iz vseh poročil je razvidno, kako Rusi junaški branijo svoje pozicije, in kako umejo pravoučasno pretrgati boje, da se izogibajo neugodnim odločitvam. Izlazi v zadnjih bojih so Rusi izborna prakticirali to metodo. Rusi vztrajajo v svojih v naglici utrjenih utrdbah, dokler ne grozi nevarnost obkoljenja po sovražniku, kar se dogaja navadno proti večeru. Čete, ki tvorijo zadnje straže, prireajo ofenziven napad, sledi še ena močna kanoada in potem je noč. V varstvu teh treh faktorjev se potem umika ruske glavne sile do bližnje pozicije, kjer se čez nekoliko dni ponavlja ista stvar. To je ob danih okoliščinah za Ruso najpametnejši način vojevanja. In vspeh je tu. Vzlie trdim bojem, ki jih morajo liti zadnje straže proti velikim premoč, vzlie utrudljivim maršem v grozni solnčni pekočini, vzlie velikim izgubam v posamičnih bojih so ruske čete ohranile svoje vrline in svojo moralno vrednost. In priznanje jim prihaja celo iz Tokija!! Prosimo, iz Tokija!! Neka večerajšnja brzojavka od tam pripoveduje, da Japonci obćudujejo Kuropatkina radi njegovih vsehov, ker je umel toli spretno umakniti ruske čete s poluotoka ljojanskoga in ker je zaal ohraniti ukupnost svojih čet. To japonsko priznanje naj vzamemo na znanje vsi oni, ki vsako rusko umikanje brezmišlno označajo kakor poraz.

Da tudi pred Port Arturjem ne grado stvari ravno po volji japonofilov, za to imamo najsigurneje zaamenje v dejstvu, da so zopet začeli pošiljati razne laži in izmišljotine v široki svet. Tako so n. pr. brzojavili večeraj, da so se Japonci približali trdnjavi portarturški na eno versto. Danes pa poročajo zopet, da so se zadnji boji vršili 10 verst oddaljeno od trdnjave. Najdebeleja in najnesramnejša race, ki so nam jo poslali v Evropo, je bila, da je poveljnik v Port Arturju izvršil samomor, ker hoče posadka kapitulirati. Ali bila je to res le enodnevna race v pravem pomenu te besede. Večeraj je prišla, danes je nikjer več! Tudi japonofili je niti ne omenjajo več. Bla je pa tudi preneumna. Saj poročajo danes isti japonofilski viri, da se trdnjava utegne držati še 1—2 meseca. No. Bogu bodi zahvaleno. Potem takem ni sile za generala Steslina, da bi hitel samomorum, in ne za posadko v Port Arturju, da bi že sedaj mislila na kapitulacijo. Tudi danes morejo doznati čitatelji iz brzojavk, ki jih prinašamo na drugem mestu, kakovi so sedanjí branitelji Port Arturja. Trda kost, trda kost.

Japonske grozovitosti.

O japonskih grozovitostih poroča Fred. Mayer, poročnik mandžurske obmejne straže, »Bismarck Tagblattu« v posebnem dopisu. Časnik tega dopisa so japonski dragonec trikrat ustrelili na nekega težko ranjenega na zemlji ležalega ruskega častnika, oddelka generala M. M. M. Kroglice so vrhu tega podoben dum-dum kroglijam. Izozemski agenti so se na njem vzeli na zapisnik.

Tekmovanje ob Adriji.

Pod tem naslovom je priobčila »Kölnische Zeitung«, ki se bavi z razmerami v Trstu in v Dalmaciji. V Dalmaciji — pravi — so slovenske sile močne, ki s poplaim pohrvatjenjem te avstrijske kronovine streme po združenju s Hrvatsko in Bosno v jugoslovansko državno tvorbo. In ker je dunajska centralna vlada sama nakazala jugoslovanske mladeniče na vsenilišče v Zagrebu kakor njihovo duševno centralo, potem se ni čuditi, ako tudi deželne oblasti in duhovščina hrvatijske. Izlazi dela duhovščina za odpravo latinske liturgije po glagolici. Mlajša duhovščina dela propagando za to, dočim sedanjí papež povdarja splošno latinetvo cerkve. Bolj, nego njegovi predniki, je on nezaupljiv nasproti staremu, ravnozar zopet ozdravljemu hrvatskemu škofu Strossmayerju, in ne veruje, da bi se s poslovanjanjem cerkve moglo pridobiti Jugoslovane. Ali zelo živo propagando tira svečeniški naraščaj pod vodstvom Biankinija. Pri vsem pa dežela le malo kulturno napreduje, ker se z Dunaja prihajajoči denarji odtezujejo svojememu namenu.

Nekoliko bolj severno, v Trstu, divja italijanska irredenta precej brezmišlno. Večkrat se čita sedaj, da so tržaški irredentovci prave srote, ki ne kalijo nobene vodice, ali smatra se jih k večjemu »bedasti dečaki«, ki ne vedo prav, kaj delajo. Njihova frivolna igra z bombami in petardami ni nikakor nova v Trstu. V tem ni videti namena in cilja. Kajti, če tudi bi šla vsa Avstrija na kose, ne bi Trst, kakor južna vrata srednje Evrope, mogel pripasti k Italiji. In Italija bi ga morda niti ne hotela vzeti brez dežel v zaledju. Brez velikih žrtev, ki jih avstro-ogrška država trajno doprinese za Trst, bi tržaško trgovstvo žalostno propadlo. Čemu torej vse tisto norenje narodnih radikalcev? Je že možno, da jih posamični »avstrijskanti« dražijo in da je gospodovalni stranki v Trstu sfera z bombami neljubo prišla, ker se boji, da jo bo vlada o bodočih volitvah pritiskala. Ali zakaj ne nastopa sama bolj energično proti svojim »bedastim dečakom«.

»K« tem izvajanjem v »Kölnische Zeitung« pripominja praška »Politik«: Iz te korespondence je čuti dve znani melodiji. Prvič je tu prizadevanje, da bi se irredenta predstavila kakor nekaj nenevarnega, in v drugič tožba, da se v Dalmaciji kroatizira, to je, da se tam ne germanizira več tako intenzivno kakor nekdaj. Da prihajajo tu poleg tudi razne denunciacije, kakor ona o denarjih z Dunaja, to se umeje ob sebi ob plemenitem načinu bojevanja, ki je v navadi proti Slovanom.

Francija in Vatikan.

Iz Pariza poročajo: Vlada ni objavila v vladnem listu odločilne note državnega tajnika kardinala Merry del Vala, kar so jej tudi očitali Vatikanu prijazni krogi. Na to je ministerstvo zagotovilo uradnim potom, da je izpustilo to noto v zbirki spisov le radi tega, ker je sam Merry del Val v uvodu note izrazil željo, naj se drži tajno. Klerikalni in polklerikalni listi niso hoteli priznati tega opravičevanja utemeljenim. »Temps« piše: »Pismo kardinala Merry del Vala je važno, da se zamore ves spor dobro razumeti in prav soditi o njem. Ker je ministerstvo obelodanilo že druge spise, zahteva že zdrav razum in poštenje, da bi se objavilo tudi to pismo. Vlada je s tem, da je nekatere note zatajila, hotela le polemizirati, ne pa objaviti zgodovinske vire«.

Drobne politične vesti.

Deželnozborska dopolnilna volitev v Dalmaciji. Valed smrti bivšega poslanca Šupuka (se je predvečerajšnjim vršila dopolnilna državnozborna volitev za skupino mest Zadar Šibenik-Hvar-Stari-grad Kurčola. Kompromisni hrvatski kandidat dr. Anton Dulibić, sodni tajnik v Šibeniku, je dobil 1937 glasov, italijanski

kandidat, zaderski župan dr. Ziliotto, pa 718 glasov.

Iz Srbije. Kralj Peter se je iz Ribarske Banje, kjer se je zdravil v toplicah, povrnil v Beligrad. Žanjim so došli tudi prestolonaslednik Jurij, princ Aleksander, ministerski predsednik Sava Grujić in naučni minister Davidović.

Spor med turško vlado in grškim patrijarhatom. Turška vlada je v zadnjem času zopet poskušala odpraviti privilegije, ki jih ima grški patrijarhat od starih časov glede sodnosti o zapuščinah. Vsi protesti patrijarhata so bili brezuspešni. V soboto se je vršila seja sinode, na kateri je bilo sklenjeno, da se še enkrat uložijo protest na turški vladi; ako ostane tudi ta protest brezuspešen, tedaj se sinoda izjavi, da turška preganja patrijarhat ter se potem zapró vse grške cerkve.

Boj proti alkoholizmu v ljudski šoli, način in sredstva, katerih naj se poslužuje isti!

(Konferenčni referat Antona Lebanca, nadučitelja v Komnu.)

(Dalje.)

Ob tej priliki nastaja pitanje: Ali naj se tudi pri deklicah deluje v tem smislu glede opojnih pijač? Gotovo tudi! — Tudi tukaj je potrebno delati v tem smislu. Sicer je malo takih žensk, ki so čestilke Bahove in Gambrirove, a večkrat ravno žena more rešiti moža te strasti — pijančevanja.

Deklice naj se navajajo k čistosti in rednosti. Tudi na one, ki živijo v revščini, bo to dobro vplivalo.

Na pouku v »žensk« h ročnih delih naj učiteljice vplivajo na deklice v gospodarskem smislu.

Glede učiteljevega delovanja na zunaj (zven šole) v boju proti alkoholizmu pripočam učiteljem, da naj bodo trezni in zmerni možje. Ako bomo taki, nas bo narod posnemal — sobito, ako posamične nezmerneže opozorimo tu in tam na posledice nezmernosti.

Kellner pravi v svojih aforismih: »Der Lehrer soll nicht bloss meinen, mit dem Unterrichte der Jugend sei seine Aufgabe gelöst, vielmehr soll er sich auch als Lehrer der Erwachsenen ansehen und berufen glauben, am Heile der Eltern, wie an dem der Kinder zu wirken. Das gilt besonders vom Landeshullehrer, dem sein bestimmt umschlossener Wirkungskreis, die ganze Bevölkerung mit allen Nachbarn und deren patriarchalisches Stilleben die beste Gelegenheit giebt.« (Učitelj naj ne misli, da s poučevanjem otrok je že rešena njegova naloga. Oa raj se smatra tudi učiteljem za odrasle in poklicanim, da deluje za blagor staršev, kakor za blagor otrok. To velja osobito za ljudskega učitelja na deželi, kateremu dajejo najlepšo priliko njega določeni delokrog, vsi stiki z vsemi sosedi in njihovo patrijarhalčno tihožitje.)

Učitelj delaj tudi na to, da pridejo v šolarske, učiteljske in študentske knjižnice take knjige, ki govoré o zmernosti in o hudih posledicah alkoholizma. Glede alkoholizma naj bi naše dunajsko naučno ministerstvo posnemalo ogrsko, ki je lansko leto (1903) izdalo dve važni naredbi, s pomočjo katerih bi se prišlo v okom važnemu vprašanju o alkoholizmu — pri šolski mladini.

(Pride še.)

XIX. velika skupščina »družbe sv. Cirila in Metoda« v Žaleu.

(Dalje in zveršetak.)

Gmotno stanje družbe se sicer ne more imenovati posebno ugodno, vendar pa je nekaj bolje, kakor lani. Tajnik se je ob sklepu svoje poročila spominjal umrlih družbenih členov, nakar je prvomestnik g. Tomo Zupan pozval skupščinarje, da naj se v znak žalosti dvignejo s sedežev.

Mesto zadržanega blagajnika je poročal podtajnik g. Makso Bradaška. Glasom tega poročila so podružnice prispevale 8708 kron 70 stotink, pokroviteljstva je znašala 4139 kron 60 stot., dohodkov veselje je bilo 5035 kron 89 stot., občinski svet ljubljanski je dovolil 1000 kron podpore, vžgalice so vrgle 3200 kron, kava 600 kron, svinčniki in biškoti pa 50 kron. Pripomniti je, da so vžgalice v celem donesle družbi dobička 11.800 kron, kava pa 3600 kron. Časniki so nabrali 6419 kron 56 stot. in sicer največ »Slovenski Narod«, ki je nabral 3849 kron

65 stot. »Slovenec« je nabral 1169 kron 92 stot. »Mir« pa 1146 kron 58 stot. Vsi družbeni dohodki znašajo skupaj 43.365 kron 13 stot. Stroškov je bilo v celem letu 42.551 kron 17 stot., med katerim zavzema prvo vrsto šolstvo v Trstu s 13.460 kronami in 35 stot. Prebitek znaša torej 813 kron 96 stot., saldo 31. decembra 1903. pa 2963 kron 10 stot. Poročilo se je odobruje vzelo na znanje.

V imenu nadzornštva je poročal gosp. Oroslav Dolencec. Na njegov predlog se je odboru dal absolutorij.

Na predlog g. dra. Iv. Glaserja so se v odbor volili stari odborniki, mesto odstopivšega blagajnika g. Mart. Petelina pa odvetnik g. dr. Fran Tomiašek.

Na prvomestnikov predlog je skupščina izrekla odstopivšemu blagajniku svoje priznanje in z hvalo.

V nadzorništvo so bili izvoljeni gg.: Oroslav Dolencec, Fran Povše, Martin Malenšek in mesto umrlega Fr. Ravnarja pa Anton Svetek.

Razodniki so gg.: Andrej Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, dr. H. Schreiner in Makso Pleteršnik.

Po končanem dnevnem redu je govoril akad. Ribnikar o narodnem kolku.

Ob 1. uri popoldne je bil banket, katerega se je vdeležilo okolo 300 oseb. Vrsto napitnic je otvoril g. Tomo Zupan, ki je napil vsem, ki so se trudili, da se je skupščina tako vrlo obnesla. Ob enem se je zahvalil na krasnem sprejemu županu Šircu, župniku Korenu, gospi Lipoldovi in načelniku podružnice Nidrcerju. Podpredsednik L. Svetec je nazdravil trgu Žaleu, župnik Koren pa prvomestniku.

Prvomestnik g. Tomo Zupan je nato imenoval stoloravnateljem g. dra. Karlovška, ki je prekrasno govoril o narodni dolžnosti napram družbi sv. Cirila in Metodija. Dr. Konrad Janežič je pozdravil skupščinarje v imenu istrske družbe posestrine, dr. Karol Vratovšek je priporočal vodstvu, da bi naj poskrbelo, da prevzame družbine šole država, oziroma dežela.

Po banketu je bila veselica na Roblekovem vrtu. Ob 8. in pol uri je odpeljal skupščinarje posebni vlak v Celje. Stopivši na peron celjskega kolodvora so zadeneli kakor iz enega grla urnebesni »živjoklice«, »Celje je slovensko« itd., da je kar odmevalo po mestu. Nemčuji si niso upali na dan!

Skupščina se je završila v najlepšem redu.

(Konc tega poročila je po naključju zakasnili. Op. ured.)

Domače vesti.

Vojni zapovednik FZM. Succovaty je pregledal v soboto pešpolk št. 97, ki je sedaj na vajah v Ilirski Bistrici. Odtam se je FZM. Succovaty odpeljal na Rakek.

»Poslovanje« sodišč v Primorju.

Vsako toliko spopada mrzlica našega »Piccolo«, Vzrok: »poslovanje« sodišč. Ubogi »Piccolo«, da ne more in ne more umet, da so sprejembe, ki se vrše na naših sodiščih v jezikovnem pogledu, le naravna posledica naravnega narodnega razvijanja slovenskega prebivalstva v Primorju. »Piccolo« vidi povsod le agitacijo odvetnikov! Slepce slepi! Mari bi bili slovenski odvetniki možni v Trstu in v Istri, ako bi re bilo slovenskega in hrvatskega naseljenja?! To je menda tako legitično, da bi moral uvideti tudi »Piccolo«. In čim se to naše naseljenje narodno vzdramlja, čim se bolj in bolj zaveda svojih pravic, in čim uvideva, da mu je tudi v neizmerno materialno korist, ako mu »sodišča« dele pravice v materinem jeziku, potem je zopet najnaravnejša stvar na svetu, da se množe slovenske in hrvatske uloge na sodiščih v Primorju a za slovenskimi ulogami morajo prihajati — ker v to sili avstrijski državni osnovni zakon — slovenska in hrvatska reševanja in slovenske in hrvatske razprave. Bedasto je torej govoriti o agitacijah naših odvetnikov! Slovensko oziroma hrvatsko uradovanje teh poselanjih [produkt duševne, narodne in politične evolucije, ki se vrši v našem narodu. Ča bi ne bilo naroda, ki zahteva in želi uradovanja v svojem jeziku, bi tudi odvetnika ne bilo, ki bi silili s takim uradovanjem. Take stvari se ne dajo usiljevati.

Te dni je razgrajalo laško glasilo radi neke razprave na okrožnem sodišču v Rovinju, ki se je valed hrvatskega priziva vrnila na hrvatskem jeziku. To da je nečuvstvo, nedopustno poslovanje sodišč. Najlepša

pa je ta, da »Piccolo« nič ne omenja razsodbe na vsakom razpravi. Šlo je namreč za žaljenje na časti. Prvi sodnik je tožence rešil krivde. Proti tej razsodbi je pazinski odvetnik dr. Kurelić uležil hrvatski sestavljen priziv. A »Piccolo« — kakor rečeno — nič ne omenja razsodbe. Pa ne da je sodišče v Rovinju ugodilo hrvatskemu prizivu, da je hrvatski priziv imel zaželeni uspeh? To bi bilo strašno, ker bi pričalo da so šli tudi sodniki med — agitatorje za poslovanjevanje primorskih sodišč!

Siromašni »Piccolo«! Zastonj se trudš! Moreš-li zaokazati Soči, naj ne teče v morje? Istotako ne zaustaviš »poslovanjevanja« sodišč, ker to ni nič drugega nego neizogibna posledica narodnega prepajanja večine prebivalstva v deželi!

Iz Logatec. Ko sem se po desetih letih zopet vrnil v Logatec, v svoj rojstni kraj, obšla me je velika žalost, ko sem zapazil, kaj vse se je v tem času spremenilo v Logatecu. Pred par leti so Dol. Logačani ustanovili občeskoristno mlekarico. A žalibog opazil sem, da so uslužbeni v mlekarici sami Nemci, oziroma Italijani. Ko sem si ogledoval mlekarico, se mi je zdelo, kakor da sem zašel v kak pristno nemški oziroma italijanski kraj, kajti iz ust uslužbencev nisem slišal niti besedice slovenski in v sredi svoje slovenske domovine sem se moral posluževati tujega jezika. To so žalostne razmere v Dol. logaški mlekarici. Škandalozno je tudi to, da se na hiši, kjer se blesti lepi napis »Posojilnica« nahaja tudi stara zamazana tabla z napisom »C. kr. okrajna žandarmerijska komanda«. V vsaki borai vasici na Krasi imajo poleg nemškega saj pravi slovenski napis, a v Logatecu še nismo toliko napredovali! Pred dvema leti je bil v Logatecu premeščen v Trst občeskoristni nemški g. ces. kr. »rantar« Ernest Aljančič.

Nastanil se je v »Kušljanovem gradu« št. 41, kjer je dobil somišljenika v osebi gospodarja g. H., ki je tako daleč prišel v svoji ljubezni do nemškega jezika, da je začel svojo gospo učiti nemščine, dasiravno on sam govori takozvani »kuhelntajch«. Aljančičeva gospa pa že tako zna tisto svoje lepodonečo »kočevsko« narečje. Morda namerja g. Aljančič ustanoviti tu kak nemški »Verein«? Mi pa menimo, da bomo vseeno srečni brez njegovega »Vereina«.

Glavna nemškutarja sta pa seveda g. župan Mulley in njegov adjutant g. Murschetz. Od župana se sliši le malokdaj kaka besediša slovenski, tako, da si mora vsaki človek misliti, da je on načelnik kake občine »rajha«. Govori se pa, da odstopi od županstva, česar se seveda že ves Dol. Logatec veseli. Ali žalostno je za Dol. logaške občine, ki so pravi narodnjaki, da volijo takega nenarodnjaka za župana. Ali v zadoščenje nam je vendar, da so enkrat izprevideli, da ta mož ne more sedeti na županskem stolu. Še bolj zagrižen nemški pa je tukajšnji poštni uradnik, županov adjutant g. Murschetz, doma iz slov. Štajerje. Ta pa je prišel že tako daleč, da niti ne ve, da ga je došla slovenska mati in se baba po vasi, da je pristen »hajlovec«. Prepriča se skoro z vsakim človekom, tako, da je zelo nepriljubljen. O Rusih vedno trdi, da so barbari in pravi, da v sedanji vojni zmaga Japonci in da preustroje Rusije. Mi pa se nadejamo, da zmaga Rusi, in zelo koristno bi bilo, da bi Rusi njega preustrojili, da bi se spomnil zopet enkrat, da je slovenske matere sin. Od g. Brusa bi bilo tudi pričakovati, da bi odstranil tisti svoj stari napis in napravil družega, pravilnejšega. — Čudno se nam zdi, čemu rabimo v Logatecu poleg slovenskega, nemški napis »Hebame«? Menda za g. Hodnika in družbo. Poleg tega smo Dol. Logačani tudi tako srečni, da imamo tvornico, v kateri so uradniki sami Italijani, ki kaj radi zabavljajo čez nas Slovence. Zato jim svetujemo, da naj poberajo svoja kopita nazaj v svojo blaženo »bogato« Italijo. Proti koncu svetujemo Gor. Logačanom, da bi odstranili tiste občinske napise v nekaterih vaseh. Saj je vendar sramotno za popolnoma slovensko občino, da ima na prvem mestu nemški, potem šele slovenski krajevni napis. S temi črticami pa nismo mislili morda žaliti narodni čut naših sovaščanov. Ali to so reči, ki se morajo odstraniti, da nam bo naš kraj v čast in ponos pred slovenskim narodom.

Logačan.

Zmerjal je se »ščavi«. 27 letni, iz Benetk sem pritepeni Karol Musone je bil nekoliko časa na stanovanju pri neke slovenski družini v ulici della Tese. Musone je pa

dajal tej družini, ves čas svojega bivanja pri njej, vedne vzroke nezadovoljnosti, vsled česar se ga je družina naveličala in gospodinja mu je predvčeršnjim odpovedala stanovanje. To je pa Laha tako razkačilo, da je začel zmerjati: »brutti ščavi!« in še drugače ter je gospodinjini zapretil, da jo bo ta odpoved še drago stala in da naj si le varuje kožo.

Gospodinja ga je pa naznanila na policijskem komisarijatu pri sv. Jakobu, odkoder so predsinočnjim poslali redarje po prevzetnega — privandranca.

Draga voda. Iz Šmihela na Notranjskem poročajo, da vsled velike suše stane tam sod vode 2 K 40 st.

Na Bledu je bilo letos do 30. julija 1065 nznanzanih strank, skupaj 1826 gostov.

Vročina v Ljubljani. Iz Ljubljane poročajo: V ponedeljek ob 2. in pol uri popoldne je kazal toplomer v senci 33 in pol stopinj Celzija, na soncu pa 55 stopinj. Ljubljana je vsled suše tako vpadla, da jo pri izlivu Gradašca lahko otroci prehajajo.

Nova bolezen. Iz Gradača poročajo, da sta primarij štajarske deželne bolnišnice dr. Klotz in dr. E. Ganea opazila pri 30 osebah neko novo nalezljivo bolezen, ki je zelo podobna influenci. Bolnika boli glava, na toga trese dva do tri dni mrzlica. S tem je združeno pomanjkanje teka in vnetje vratu.

Tramvajevi uslužbeni so si ustanovili svoje posebno podporno društvo.

25 letnico obstanka je minolo nedeljo obhajalo gasilno društvo v Kranju na jako slovesen način. Tem povodom je bil ves Kranj v zastavah.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija so darovali povabljeni gostje na svatbi g. Angelja Martelanca z gospico Dorko Trobčesvo, v želji, da bi novoporočenca sledila vzglednemu narodnemu delovanju g. Ant. Trobea — 21 K 40 st.

Stavko pri električni železnici v Ljubljani so imeli v nedeljo. Promet je bil deloma ustavljen, ves dan je bilo v prometu le 6 voz. V ponedeljek zjutraj so prišli že nekateri prosit, raj se jih sprejme natak.

Otvoritev Aljažvega doma v Vratih se je vršila v nedeljo na najslajnejši način. Na otvoritvi se je zbralo nad 600 turistov izmed najodličnejših stanov, med katerimi je bilo tudi mnogo Čehov.

Slavje prostovoljne požarne brambe v Postojni povodom 25-letnice obstanka društva. Slavnost se bo vršila nepreklicno dne 14. avgusta. Izvajala se bo po nastopnem vspredu: V predvečer mirozov z bakljado. 1.) V nedeljo dne 14. avgusta budnica. 2.) ob 7. uri zjutraj vsprejem z zjutranjimi vlaki došlih gostov. 3.) Ob 8. uri in pol sv. maša za požarne brambe. 4.) Po dovršeni maši zbirališče na glavnem trgu, potem odkorakanje k slavnostnemu vlaku; defiliranje in odkorakanje v trg. 5.) Ogled trga, potem razhod. 6.) Ob 11. uri zborovanje delegatov v šolskem poslopju. 7.) Ob pol uri popoldne slavnostni banket v hotelu »Rbnik« (kuvert 2 kroni 80 stot.). 8.) Popoldne ob 2. uri in pol uri zbirališče na glavnem trgu — odhod v postojnsko jamo. (Vstopnina za gasilce v društveni opravi 50 stot., za druge 1 krono). Zvečer umetniški ognji. Sodelovanje vojaške godbe osigurano. Obad za moštvo proti izkaznicam.

V ostalem pa radovoljno odgovarja odbor na morebitna vprašanja.

Prodajanje mleka v Trstu. V zmišlu predloga municipalne delegacije od 15. junija t. l. prepoveduje o. k. namestništvo iz zdravstvenih razlogov prodajanje mleka okolo idočim prodajalcem in ponujanje od hiše do hiše. Ta prepoved pa, seveda, ne zadevja direktne prodaje naročenega mleka posamičnim rodbinam v Trstu od strani kmetijstev. Ta prepoved bo veljala za dobo dveh let od 1. sept. 1904 dalje.

Dež. Že včeraj popoldne je bilo nebo lepo pripravljeno za dež. Zvečer je začelo bliskati. Čkolu polunoči pa se je vsul močan dež mej bliskanjem in grmenjem.

Deževalo je prav močno dobre pol ure, potem je pa začel padati drobnejši in mirnejši dež, ki je trajal celo noč.

Ta dež je prišel ravno teden dni po zadnjem dežju.

Prepovedan ptičji lov. V goriški okolici je ptičji lov popolnoma prepovedan. Tako prepoved bi bila na mestu tudi v tržaški okolici.

Utonil je pri Il. Bistrici vojak pešpolka št. 97, Josip Zalar, doma iz Cerkanee. Bajce ni znal plavati.

Zginila deklica. Že od zadnjih dni julija pogrešajo v Vrtojbi 10 in polletno deklico Katarino Ambrožič, in ne vedo ničesar o njej. Deklica je bila prevečkrat tepena in baie radi tega je zapustila domačo hišo.

Čudak. 17-letni delavec Marij Nogarato doma iz Tržiča, se je včeraj v jutro na vse zgodaj zabaval na trgu pri rudečem mostu s tem, da je tam razmetaval klopi, ki služijo branjevkam. Redarji so ga najprej pozvali na red, a temu pozivu se je on odzval nadaljevalje zvojo zabavo ter je poleg tega še zapel: »Lasse pur che i canti e subie, češ, vi le govorite, kar vam drago, jaz pa delam, kar mi drago. Vseled tega so ga redarji aretovali ter ga djali pod ključ.

Aretovan je bil včeraj po policijskem oficijalu Juriju Titzu 50-l. godec Ignacij Ingarten, doma iz Trsta, in sicer vsled ternalnice, ki jo je izdalo proti njemu okrožno sodišče v Rovinju. Ingarten je obtožen nekega zločina proti naravi.

Tatvina. V neki shrambi v ulici del Farneto so neznani tatovi ukradli te dni več komadov perila in obleke, eno sliko in eno veliko zrcalo. Tatvina, ki je bila izvršena mej 1. t. m. in predvčeršnjim dnem, je bila včeraj prijavljena policiji.

Mal požar. V zalogi olja, žvepla itd. tvrdke Mihael Truden se je včeraj popoldne vnela neka čistilnica za olje. Iz tvrdkine pisarne so takoj telefonirali gasilec, ki so kmalu prišli na lice mesta z dvema gasilnima vozovoma pod poveljstvom g. Bugliovaza. Mali požar — ki bi pa bil lahko postal prav velik — je bil kmalu pogašen. Škode se še ni moglo ceniti, ker se še ni dognalo, koliko olja da je pokvaril požar.

Razne vesti.

Togostrasse. Berolin, glavno mesto nemškega cesarstva ima že cesto, ki so jej dali ime po japonskem admiralu Togo: »Togostrasse« (Togova ulica).

Japonske železnice. Na Japonskem rabijo sedaj na železniških progah namesto lesa žgano ilovico.

Draga cvetlica. Na letošnji vrtnarski porladni razstavi v Manchesteru je bila videti cvetlica orhideja, ki je bila vredna pet tisoč dolarjev (12.500 kron).

200 požarov je bilo meseca julija radi velike suše v področju dunajskega gasilnega društva.

Kreteni ozdravljivi. Profesor na dunajskem vseučilišču, dr. Julij Wigner je iznašel sredstva, s katerimi je možno ozdraviti kretinizem.

Velikanska defraudacija V Londonu je poneveril neki uradnik londonske tvrdke Rothschild, po imenu Blumenthal, nad 300.000 funtov šterlingov (= 7.200.000 K).

Rodila petero dece. Iz Padeja na Ogrskem javljajo, da je žena dainarja Šandora Mesaroša rodila te dni petero dece, štiri sine in hčerko. Prvorojeno je živelo 9, drugo dvojce 5, a četrto 2 uri, peto dete je rojeno mrtvo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 9. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.01—19.04, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.75 240.15 Francija K 95.—95.15, Italija K 94.95 — 95.15 italijanski bankovci K —.—, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —.—, avstrijska enotna renta K 99.15 — 99.40, ogrska krona renta K 97.— 97.20, italijanska renta K 102.1/2, 102.3/4, kreditne akcije K 639.— — 641.— državne železnice K 632.— — 634.—, Lombardi K 85.— 87.—, Lloydove akcije K 680.— — 684.— Srečke: Tisa K 323.— 327.—, Kredit K 462.— do 472.—, Bodenkredit 1880 K 301.— 311.—, Bodenkredit 1889 K 292.— 302.—, Turške K 126.— po 128.— Srbske —.— do —.—

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.15
» v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.15	119.25
» v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.10	91.10
Ogrska renta v zlatu 4%	119.05	119.05
» v kronah 4%	97.10	97.10
» renta 3 1/2 %	89.—	89.95
Akcije nacionalne banke	1605.—	1611.—
Kreditne akcije	638.75	641.50
London, 10 Lstr.	239.85	239.87
100 državnih mark	117.22 1/2	117.22
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.03	19.03
10 ital. lir	95.10	95.10
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.90 5%, italijanska renta 103.65, španski exterior 85.97 akcije otomanske banke 548.—
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.47 menjice na London 252.55, avstrijska zlata renta 102.— ogrska 4% zlata renta 100.50, Landerbank — turške srečke 121.75, parizka banka —.

italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.25 Mirna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 2 1/2, španska renta 85 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke 17.000 izplačila banke —.— Trd.a.

Tržna poročila 9. avgusta..

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.81 do 10.82; za april 11.01 do 11.02 Rž za oktober 8.50 do 8.51; za april 8.77 do 8.78 Oves za okt. K 7.40 do 7.41; za april 7.65 do 7.68 Koruza za avgust — do —, za sept. 7.36 do 7.37.

Pšenica: ponudbe dobre; povpraševanje oživljeno, trdno. Prodaja 80.000 meterskih stot., za 5. stotink višje. Druga žita trdno vzdržano. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 42.50 frk, za dec. 43.50. Mirna.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 35 1/2, za dec. 35 1/2, za marec 36 1/2, za maj 37 1/4, mirno. — Kava Rio navatna loco 35—36, navadna rečna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 20.30, za sept. 20.40, za oktober 20.85, za dec. 20.90, za marec. 21.25, za maj 21.50. Trdno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpille, promptno K 66.50 do 68.00, za september K —.— do —.—, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melissé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K —.— do —.—, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 3/4 Sh. Java 10 9 Sh. Trdno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 st. znižanja, nspremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.65, rž za sept. 14.75, za september-december 15.15, za nov. februar 15.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.90 za sept. 22.15, za september-december 22.45, za november-febr. 22.85. (trdno). Moka za tekoči mesec 29.50 za sept. 29.75, za sept.-december 29.80, za november-februar 30.— (trdno) Repično olje za tekoči mesec 48.—, za septem. 45.00, za sept.-december 45.75 za januar-april 50.25 (mirno). Spirit za tekoči mesec 41.—, za sept. 42.— za sept.-december 33.25 za januar-april 37.— (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 25 1/2 — 25 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 28 1/2 za sept. 28 1/2 za okt.-jan. 29 1/2, za januar-april 30 1/2 (trdno) rafiniran 61 1/2—62 Vreme: oblačno.

Listnica uredništva.

Onim gospodom, ki nam pišejo v zadevi krčme »Al Vetturino«, odgovarjamo, da, ako sinovi: rčmarjevi rabijo pred gosti besedo »ščavo« in ako so užaljeni po demonstrativnem polaganju »Gazzettina« na mize, ter po vžigalich »Lege« — je odpomoč povsem lahka! Kedor je Slovenec in se čuti takega — naj hodi v krčme k Slovence, kjer ga gotovo ne bodo žalili. Upamo, da bo tako najbolj vstreženo gg. dopisnikom.

Apatovačka kiselica. Ova naša domača, ljekovita i pitka voda sve se više troši i svestrano traži. Na glasu je ka izvrstni stolni i ljekoviti napitak, pa ju liečioči preporučaju bolesnikom kao vrlo zdravu mineralnu vodu. O njezinu dobrom glasu i ljekovitom djelovanju, najbolje svjedoče ne samo znatno povećani konsum u našoj domovini, nego i mnogobrojne naručbe iz inozemstva, naročito iz Belgije, Egipta i susjednih balkanskih zemalja, gdje naša Apatovačka kiselica posvema zadovoljava toli slavljani »Giesshübler« i druge inozemne kiselice. Milo nam je konstatovati, da je naša mineralna voda stekla toliko priznanja u inozemstvu, što se inače bice po svjedocbah liečiočkih autoriteta i raznogobrojnim naručbami. Sva je prilika, da će se i u toga poraba ove domaće kiselice još više povećati vlastitoj domovini, pa da će s vremenom i 71isntni strane od nje često ložije mineralne vode.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sopenzorji. Naročbe se izvrše po meri. **PREDMETI ZA BOLNIKE.** Največa solidnost.

Tovarna pohštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cenc, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tu i po posebnih načrtih.

Iustrovan cenik brezplačno in franke.

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo
TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.
 Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
 Hitri in elegantni najnovejši parnik
GERTY
 6500 ton. odpluje dne 12. avgusta v Novi York.
 Poštnina znaša III. razred K 180.— I. razred K 300.—
 Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniška služba. Parniki so
 električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
 Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Svoji k svojim!
M. Stoppar v Trstu
 ulica S. Giacomo 7 (Corso)
 priporoča svojo novo
preurejeno pekarno in sladničarno
 Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.
 Tu- in inozemska vina v buteljkah.
 Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ekovitom
 ručnicom
 čista alkaličko-muriatička
Apatovalčka kiselica
 nije samó najbolje i najzdravije stolno piće, već je i naj-
 koristnija i najglasovitija liekovita voda,
 koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenasukrljivo
 kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katara, astme, mjehura, ka-
 menca, hemeroida (zlatne žile), natekih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih
 ženskih bolesti.
 Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.
„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“
ZAGREB, Ilica br. 17.
 Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i
 gostionama.

Najprimernejše letovišče za tržačane je grad
„MOCCO“
 pri Borštu.
 Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu,
 mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično po-
 krajno v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospredju
 razprostirajo do morja.
 Lepe zračne sobe z dobro hrano za letovišnike.
 Nizke cene. Nizke cene.
 Za izletnike dobro urejena restavracija: Izboren teran, mrzlo pivo, okusne jedi.
 Svojim rojakom se posebno priporoča
 udana Eleonora Ferluga lastnica.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljšje

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti,
 ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja
 po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneza, laka in steklarskega kleja.
 Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

res vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
 obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu izrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje
 izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
 kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavatje.

Esompt in inkasno menio.

Daje predujme na vred. papirje.
 Zavaruje srečke proti kurzni
 izgubi

Borja narodila.

Podružnica v Spletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
 obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
 dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

PAROBRODNA PLOVIDBA

Serafin Topić in dr.

S 15. junijem 1905 se je uvažla s parobrodom

VILA

brza proga TRST-KOTOR

tikajoča Lošinj mali, Zadar, Spljet, Vis, Korčul in Gruž

Odlazi iz Trsta vsako sredo ob 8. uri zvečer | Odlazi iz Kotora vsako soboto ob 7. uri zjutraj
 Dolazi v Trst vsaki petek ob 5. uri zvečer | Dolazi v Trst vsak ponedeljek ob 7. uri zjutraj

S 24. junijem 1904 se pa uvede tedenska proga **TRST-METKOVIČ**

tikajoča Izolo, Piran, Rovinj, Lošinj mali, Zadar, Biograd, Trogir, Kaštel, Spljet, Vis, Makarska in Trpanj.
 Odlazi iz Trsta vsaki petek ob 8. uri zjutraj | Odlazi iz Metkovića vsak ponedeljek ob 10. uri zj.
 Dolazi v Metković vsako nedeljo ob 4. uri pop. | Dolazi v Trst vsako sredo ob 9. uri zjutraj.

Ostane tudi za naprej nespremenjena brza poštna proga **TRST-KORČUL**,
 tikajoča Pulj, Lošinj mali, Zadar, Spljet, Bol, Jelšo, Starigrad, Hvar, Vis, Komiž, Veloluko in Lastvo.
 Odlazi iz Trsta vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj. | Dolazi v Trst vsak petek ob 7. uri zjutraj.

Za zgoraj imenovane proge se sprejemajo potniki I., II. in III. razreda s 50%
 popustom tarife cene in sicer:

iz Trsta v Kotor | iz Trsta v Lošinj mali
 I. razr. K 19.50, II. razr. K 13.60, III. razr. K 7.80 | I. razr. K 4.20, II. razr. K 3.—, III. razr. K 1.60
 Postelja za vsako noč K 1.—. Obed na parobrodu K 2.40, večerja K 2 — brez pijače.

Pristanišče parobrodov v Trstu na pomolu Giuseppina.

Gospodom uradnikom, trgovskim potnikom, dijakom itd. se dovoli še poseben popust. Za prežni listek
 tja in nazaj (veljaven 1 mesec) 20% popusta.

Potniki naj se obrnejo na Agencijo v ulici Vincenzo Bellini 1 (Palača Carciotti) Tel. 1521.

Prostovoljna
sodna dražba nepremičnin

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kamniku
 je po prošnji lastne gospe Marije Fischer,
 starejše in nedoletnih, Marije, Ane, Helene in
 Josipine Fischer na prodaj po javni dražbi
 zemljišče vložek št. 224 kat. obče. Kamnik
 tvoreči »hotel Fischer«; k istemu spada
 hiša št. 99 v Kamniku vrtni salon, ledečica,
 drvarnica, kopalnica, gospodarsko poskpe
 (obst ječe iz remize za voze, hleva in šupe
 za stajo), velik lep senčnat vrt in vrt za
 obrat hotela potrebna pritiskline, kakor tudi
 premičnine; za vse to se je ustanovila izklena
 cena v znesku 50 000 K. Dražba se bo vršila
dne 25. avgusta t. l.
dopoludne ob 9. uri pri tem sodišču.

Ponudba pod izključno ceno se ne sprejmo.
 Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo
 njihove zastavne pravice, brez osira na pro-
 dajno ceno. Dražbeno izkupilo je založiti pri
 tem sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati
 pri tem sodišču v sobi št. 3.

C. kr. okr. sodišče v Kamniku, oddelek I.,
 dne 5. avgusta 1904.

Pisarna
za vojaške zadove.

Dovoljena od vis. c. kr. namestništva v Trstu
Piazza della Borsa št. 5, II. n.

Podaje ustmeno in pisмено nasvete in
 pojasnila v vseh vojaških in brambenih zadevah
 Sestavlja prošnje in vloge zadevajajoč
 jednoletne prostovoljce, nabore, oproščanja in
 preložitve orožnih vaj ter kontrolnih zborov;
 predčasne ženitve, sprejem gojencev v vojaške
 odgajališča, uroke (rekurze), reklamacije itd.
 Uradne ure vsak dan od 9. do 1. in od
 4. do 7. popoldne.

URAR
F. PERTOT

v Trstu, ul. Poste nuove št. 3.
 priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-
 haus Longines, Tavannes itd., kakor
 tudi zlate, srebrne in kovinske ure za
 gospe. — Izbor ur za birmo.
 Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Prodajalnica izgotovljenih blaga
„Alla Città di Trieste“

tvrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“
 s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
 po meri in najugodnejših cenah. V
 prodajalnici ima tudi zalogo pe-
 rila za delavski stan po izvenredno
 nizkih cenah. Izbor boljših in
 navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
 pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25. po domače
 k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
 obuvala za možke, ženske in otroke.
 Isti popravlja male stvari brezplačno
 ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo
 na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
 in vležane (Lager)

Pive

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 12